Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	10C/139/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8711210301
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Mária Pajerchinová Dr.
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2015:8711210301.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Pajerchinovou, Dr. žalobcu: Z.. R. J., Q.. X.X.XXXX, W. U. R., S.. Y. XXXX/XX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., Námestie sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, IČO:47257113 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo obrany SR, ul. Kutuzovova č. 8, 832 47 Bratislava, IČO: 30845572, o náhradu nemajetkovej ujmy a škody za neoprávnené zásahy do práva na ochranu osobnosti s prísl., takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu v sume 15 000,- eur a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy a náhrady škody za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu z a m i e t a.

Súd náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a.

Štát n e m á právo na náhradu trov konania, ktoré boli vyplatené z rozpočtu Okresného súdu Poprad za priznané znalečné v sume 31,33 eur svedkovi Ing. Petrovi Fajmonovi.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na tento súd dňa 9.8.2011 žalobu voči pôvodnému žalovanému SR - Ústav pamäti národa Bratislava, IČO: 37977997 o zaplatenie sumy 80 257,76 eur a náhrady trov konania. Svoj nárok právne kvalifikoval podľa § 13 ods. 1 a 2 Obč. zák. s tým, že sumu 66 387,- eur tvorí náhrada nemajetkovej ujmy a sumu 13 870,76 eur tvorí náhrada škody za stratu na zárobku. Dôvodom podania žaloby je, že žalobca bol v služobnom pomere profesionálneho vojaka na Generálnom štábe Ozbrojených síl SR a personálnym rozkazom č. 9072 z 27.8.2009 bol prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka s účinkami ku dňu doručenia k 2.9.2009. Stalo sa tak na základe predchádzajúceho rozhodnutia NBÚ v Bratislave č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 z 12.12.2008, ktorým bol žalobca vyhodnotený ako bezpečnostne nespoľahlivá osoba na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v stupni utajenia Tajné, pretože bol vedený vo zväzkoch bývalej ŠtB ako agent pod reg. č. 16860 a pod archív. č. 11227. Žalobca sa síce voči uvedenému rozhodnutiu odvolal, ale Výbor Národnej rady SR na preskúmanie rozhodnutia NBÚ svojím rozhodnutím č. VRP NBÚ -377-3/2009 z 12.2.2009 odvolanie zamietol. Žalobca ako práva neznalý človek zmeškal zákonnú 2-mesačnú lehotu od jeho doručenia na podanie mimoriadneho opravného prostriedku a to žaloby na preskúmanie tohto rozhodnutia Najvyšším súdom SR. Žalobca potom podal na tento súd dňa 2.7.2009 žalobu voči Ústavu pamäti národa Bratislava na ochranu osobnosti, pretože nesúhlasil s tým, že aktívne a vedome spolupracoval s býv. ŠtB, v konaní bol úspešný a rozsudkom č.k. 17C/102/2009-74 z 31.3.2010 a s právoplatnosťou k 14.5.2010 súd určil, že žalobca je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene a žalovanému bolo uložené zverejniť uvedený rozsudok na jeho internetovej stránke. Následne síce žalobca podal

návrh na obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, avšak Personálny úrad Liptovský Mikuláš pod č. PU-10-7/2010 z 18.6.2010 obnovu konania nepovolil, pretože vydané rozhodnutia NBÚ a Výboru NR SR neboli zrušené a sú právoplatné a vykonateľné a ani náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR nevyhovel návrhu žalobcu na preskúmanie uvedeného rozhodnutia mimo odvolacieho konania. U žalobcu vznikol stav, že napriek rozsudku tohto súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 nedosiahol žiadnu nápravu a jeho navrátenie do služobného pomeru profesionálneho vojaka. Pre žalobcu tak vznikol „stav bezprávia“, pretože napriek tomu , že dôvody , pre ktoré mu nebola udelená bezpečnostná previerka a pre ktoré bol prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka , boli nepravdivé , reálne nemá ďalší právny prostriedok na zmenu týchto rozhodnutí. Žalobca totiž podľa platnej právnej úpravy nemôže sám ako fyzická osoba požiadať o novú bezpečnostnú previerku a jeho bývalý zamestnávateľ, resp. žalovaný odmieta zrušiť svoje rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a prijať ho späť. Tým došlo a stále dochádza k porušovaniu jeho práv a právom chránených záujmov a to práva na občianku česť a ľudskú dôstojnosť, ktorých ochrana je zabezpečená v § 11 Obč. zák. a v článku 19 ods. 1 Ústavy SR. V dôsledku toho žalobca stratil zamestnanie a možnosť služobného postupu, vrátane finančného zabezpečenia zodpovedajúceho jeho postaveniu a odborným skúsenostiam, čím dochádza k porušovaniu jeho práva na slobodnú voľbu povolania a práva na prácu, ktoré sú chránené podľa článku 15 Charty základných práv Európskej únie a podľa článku 35 ods. 1 Ústavy SR. Ku dňu skončenia služobného pomeru žalobca dosahoval príjem spolu 1 514,74 eur mesačne netto a po prepustení bol žalobcovi priznaný od 7.9.2009 výsluhový dôchodok v sume 825,13 eur mesačne (následne bol valorizovaný) . Pokles jeho príjmu od septembra 2009 do mája 2011 za dobu 21 mesiacov činí sumu 13 870,76 eur (1 514,54 eur x 21 mesiacov - 825,13 eur x 10 mesiacov + 880,68 eur x 11 mesiacov). Ďalšie vážne dôsledky sa prejavili v spoločenskej izolácii žalobcu a to v strate dosiahnutého spoločenského postavenia žalobcu , ktorý mal hodnosť majora a mal pozícii vedúceho staršieho dôstojníka - špecialistu oddelenia radiačnej, chemickej a biologickej ochrany, odboru operačnej podpory, štábu radiačných operácii Generálneho štábu Ozbrojených síl SR . Došlo u neho aj k trvalému odcudzeniu v rámci manželstva , žalobca sa odsťahoval z miesta spoločného bydliska manželov v Poprade na chatu v Šumiaci a manželka J.. Š. J. podala návrh na tento súd o rozvod manželstva pod sp. zn. 11C/60/2011. Okrem toho nepravdivé označenie žalobcu ako spolupracovníka býv. ŠtB je krajne dehonestujúce, vo všeobecnosti to malo za následok zníženie jeho dôveryhodnosti a vážnosti v širokom spektre a sú s tým spojené rôzne konzekvencie voči nemu. V prípade žalobcu ide o zvlášť citeľný zásah do osobnostných práv , pretože nepravdivé označenie žalobcu ako spolupracovníka býv. ŠtB vníma väčšina spoločnosti negatívne. Keďže priaznivý rozsudok tohto súdu v konaní sp.zn. 17C/102/2009 nedokázal žalobcovi zabezpečiť postačujúce zadosťučinenie a nemôže dosiahnuť zrušenie rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, čo dlhodobo spôsobuje zníženie jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti , žalobca sa dožaduje náhrady nemajetkovej ujmy v uplatnenej sume 66 387,- eur.

Po začatí konania súd na návrh žalobcu z 5.9.2012 pripustil do konania žalovaného 2/ a to SR-Ministerstvo obrany SR Bratislava uznesením zo 6.9.2012 a s právoplatnosťou k 27.9.2012 s tým, že doterajší žalovaný bol označený ako žalovaný 1/. Následne na základe späťvzatia žaloby žalobcom zo dňa 14.5.2015 súd so súhlasom žalovaného 1/ konanie voči nemu zastavil a to uznesením zo dňa 20.5.2015 a s právoplatnosťou k 11.6.2015. O náhrade trov konania v tejto zastavujúcej časti konania súd rozhodol samostatným uznesením č.k.10C/139/2011-329 z 20.8.2015 tak, že žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca a zostávajúci žalovaný (predtým žalovaný 2/) nemajú právo na náhradu trov konania. Voči uvedenému uzneseniu podal žalovaný 1/ odvolanie s tým, že tento súd I. stupňa ho predloží na rozhodovanie odvolaciemu súdu a to po uplynutí zákonnej lehoty po doručení tohto písomného vyhotovenia rozsudku.

Následne súd ďalej konal a rozhodoval o zaplatení žalovanej sumy 80 257,76 eur medzi žalobcom a zostávajúcim žalovaným, pričom prihliadol aj na písomné doplnenia , resp. upresnenia dôvodov žaloby a označenia žalovaného v písomných podaniach žalobcu z 24.9.2012, 15.5.2014 a 20.5.2014.

Na pojednávaniach súdu žalobca trval na podanom návrhu. Keďže žalobca najprv musel osvedčiť právny základ, že pre jeho prepustenie zo služobného pomeru profesionálneho vojaka nebol dôvod a toto dosiahol až právoplatným rozsudkom tohto súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 k 14.5.2010, žalobca následne podal na príslušný personálny úrad návrh na obnovu konania a to v rámci mimoriadneho opravného prostriedku v správnom konaní vo veci jeho prepustenia, ale jeho návrh bol zamietnutý z dôvodu , že žalobca nedisponuje pozitívnym rozhodnutím NBÚ o bezpečnostnej previerke a voči

ktorému žalobca podal podnet na ďalší mimoriadny opravný prostriedok na preskúmanie zákonnosti uvedeného rozhodnutia, ale minister obrany SR ho z tých istých dôvodov zamietol. Tak nastal stav , že právoplatný rozsudok vo veci sp. zn. 17C/102/2009 zabezpečil žalobcovi len časť nápravy a očistenie jeho ľudskej cti, dôstojnosti a dobrého mena v rátane zverejnenia tohto rozsudku na internetovej stránky Ústavu pamäti národa, ale naďalej pokračuje zásah do jeho práv na ochranu osobnosti a to práva na voľbu povolania, čo je v rozpore s článkom 38, písm. a/ a d/ Ústavy SR a práva proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania. Negatívne rozhodnutie NBÚ , vychádzajúce z nepravdivej lustrácie vo zväzkoch býv. ŠtB a týkajúce sa jeho osoby a na základe ktorého bol žalobca prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka malo nepriaznivé následky a to skončenie jeho doterajšej vojenskej kariéry, stratu zamestnania, ktoré mal žalobca rád prispelo k rozvodu jeho manželstva s právoplatnosťou k 21.6.2011, spôsobilo jeho celkovú spoločenskú izoláciu v okolí, stratu priateľov a spolupracovníkov, ktorí s ním nechceli komunikovať. Pasívna legitimácia žalovaného v konaní je daná tým, že žalovaný mohol v správnom konaní zrušiť rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka , napraviť existujúci stav tým, že by požiadal o novú bezpečnostnú previerku žalobcu u NBÚ a zabezpečil žalobcovi vrátenie späť do služobného pomeru profesionálneho vojaka a čo žalobca od neho právom očakával. Podľa žalobcu sa žalovaný dopustil voči žalobcovi morálneho aj zákonného porušenia a zásahov do jeho práv na ochranu osobnosti. Napriek priaznivému rozsudku tohto súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 odmietol so žalobcom komunikovať , ako keby nebol súdom očistený. Pokiaľ žalovaný podmieňoval vrátenie žalobcu do služobného pomeru profesionálneho vojaka pozitívnym rozhodnutím NBÚ, mal o takú bezpečnostnú previerku požiadať sám, čo neurobil a týmto svojim postupom bráni žalobcovi nastúpiť späť do služobného pomeru. Keďže neoprávnený zásah do práv žalobcu na ochranu osobnosti pokračuje, žalobca bol nútený podať túto žalobu na uplatnenie občianskoprávnych nárokov pre neoprávnený zásah do jeho práv na ochranu osobnosti. Žalovaný nerešpektuje, že dôvod, pre ktorý bol skončený služobný pomer so žalobcom bol všeobecným súdom vyhlásený za neoprávnený, teda za protizákonný. Tým bola žalobcovi spôsobená veľká krivda, ktorú žiadna kompetentná zložka neriešila, ani vojenské a obranné spravodajstvo, ani NBÚ, ani náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR, ani minister obrany SR a ani Výbor NR SR, žiaden funkcionár na týchto úrovniach. Bol nútený vyhľadať psychológa a psychiatra a práve na odporúčanie psychiatričky si až s odstupom času našiel zamestnanie a to do 1.9.2014 v Kúpeľoch Nový Smokovec, a.s. , kde pracuje v pozícii referent obchodu a marketingu. Žalobca sa nemôže dovolať pravdy a spravodlivosti, pričom okolie, kamaráti a bývalá manželka sa od neho po prepustení z ozbrojených síl odvrátili, čo ho po ľudskej stránke „zložilo“ a dokonca NBÚ odmietol jeho žiadosť , aby sa mohol oboznámiť so svojim spisom. Žalobca dostal ústny prísľub od generála , že keď očistí svoje meno bude sa môcť vrátiť späť do ozbrojených síl, čo sa nestalo. Žalobca do pozornosti súdu dal, že všetkými predchádzajúcimi 5. bezpečnostnými previerkami za 22 rokov služby v ozbrojených silách prešiel bez problémov. Vyčítal žalovanému, že mu strany rozhodujúceho správneho orgánu nebolo dané žiadne poučenie o tom, že môže požiadať o prerušenie správneho konania o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní sp.zn. 17C/102/2009 a ktorý rozsudok svojmu bývalému zamestnávateľovi doručil a napriek tomu nedošlo k náprave. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania, nárok nie je premlčaný, pretože žalobca podal túto žalobu dňa 9.8.2011, t.j. v 3-ročnej všeobecnej premlčacej lehote a ktorá začala plynúť odo dňa právoplatnosti rozsudku pod sp. zn. 17C/102/2009 k 14.5.2010. Pokiaľ žalovaný tiež namietal, že je tu prekážka právoplatne rozhodnutej veci v konaní sp. zn. 17C/102/2009, resp. že tento súd nemá právomoc vo veci konať, pretože sa konanie týka správneho súdnictva, žalobca uviedol, že toto konanie má iný okruh účastníkov, právne dôvody žaloby a predmet konania ako bolo konanie pod sp.zn. 17C/102/2009 a poukázal na článok 46 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého z právomoci súdov nesmú byť vylúčené konania, týkajúce sa základných práv a slobôd účastníkov.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení a na pojednávaniach súdu navrhol žalobu zamietnuť. Má za to, že o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobcu už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní tohto súdu sp. zn. 17C/102/2009a je t prekážka právoplatne rozhodnutej veci. V prípade nárokov vyplývajúcich z činnosti ŠtB je daná pasívna legitimácia štátu v zást. Ministerstvom vnútra SR ako jeho právneho nástupcu a nie je daná pasívna legitimácia žalovaného, ktorý nenesie zodpovednosť za neoprávnené zaevidovanie žalobcu do zväzkov býv. ŠtB. Preto žalovaný vzniesol námietku nedostatku svojej pasívnej legitimácie. Podľa žalovaného si žalobca sám zapríčinil tento stav, keďže zanedbal svoje právo a nepodal opravný prostriedok proti personálnemu rozkazu Personálneho úradu Ozbrojených síl SR č. 9072 z 27.8.2009 o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a to na jeho preskúmanie súdom v správnom súdnictve a tak spôsobil, že uvedený personálny rozkaz nadobudol

právoplatnosť. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno o náhradu nemajetkovej ujmy a o náhradu škody, navyše uplatnená výška škody ani nezodpovedá reálnej situácii, pretože žalobca skončil služobný pomer vo veku 45 rokov a vzhľadom na svoj vek, vzdelanie a pracovné skúsenosti neexistovala u neho prekážka, aby sa zamestnal a mal príjem aj zo zamestnania okrem príjmu z výsluhového dôchodku. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože žalovaný bol pripustený do tohto konania až po uplynutí 3- ročnej všeobecnej premlčacej lehoty a ktorá podľa žalovaného začala plynúť odo dňa prepustenia žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka. Žalobca si privodil tento stav sám aj tým, že nevyužil svoje právo podať opravný prostriedok voči rozhodnutiu Výboru NR SR na preskúmanie rozhodnutia NBÚ o zamietnutí odvolania zo dňa 12.2.2009 proti rozhodnutiu NBÚ z 12.12.2008 a to na jeho preskúmanie Najvyšším súdom SR a tak spôsobil, že toto zamietavé rozhodnutie výboru nadobudlo právoplatnosť. Žalobcu neospravedlňuje, že nebol znalá práva, pretože „neznalosť zákona neospravedlňuje“. Žalobca vedel, že v prípade neudelenie bezpečnostnej previerky bude prepustený zo služobného pomeru, ak pre neho nebude iné vhodné miesto v ozbrojených silách, kde sa nevyžaduje bezpečnostná previerka a napriek tomu neurobil žiadne preventívne kroky na ochranu svojich práv. Nepožiadal ani o prerušenie konania o jeho prepustenie zo služobného pomeru, čo by služobný orgán vykonal, pretože ako predbežná otázka by musela byť posúdená , či je evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB oprávnene alebo nie. Na základe uvedeného sa žalobca sám svojim pasívnym správaním a nevyužitím zákonných možností o preskúmanie rozhodnutí vydaných v jeho neprospech súdom , pripravil o možnosť účinne sa domáhať neprepustenie zo služobného pomeru profesionálneho vojaka. Žalovaný považuje žalovaný nárok za neodôvodnený , pretože nie je daná jeho pasívna legitimácia , žalovaný nenesie zodpovednosť za neoprávnenú evidenciu žalobcu vo zväzkoch býv. ŠtB a uplatnenú škodu si zavinil sám svojim nekonaním proti personálnemu rozkazu o jeho prepustení zo služobného pomeru a proti rozhodnutiu príslušného výboru NR SR o zamietnutí jeho odvolania proti rozhodnutiu NBÚ. Keďže tieto rozhodnutia sú právoplatné, aby tento súd mohol o žalobe rozhodnúť, musel by zistiť, že služobný pomer žalobcu bol skončený protiprávne, na čo však tento všeobecný súd nemá právomoc a podľa § 247 a nasl . OSP by to mohlo byť preskúmané len na základe žaloby v správnom súdnictve. U žalobcu absentuje rozhodnutie, ktorým by bolo zrušené nezákonné rozhodnutie (personálny rozkaz) o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, ako aj rozhodnutia NBÚ a Výboru NR SR, takže chýba hmotnoprávny predpoklad pre uplatnenie náhrady škody. Z procesného hľadiska žalovaný namietal aj vykonanie výsluchu svedkov navrhnutých žalobcom, pretože tieto dôkazy boli navrhnuté neskôr ako do skončenia prvého pojednávania v zmysle § 118a OSP.

Svedok Z.. R. A. pred súdom vypovedal, že bol nadriadeným žalobcu 4 roky na pracovisku v Bratislave a v r. 2009 riešil jeho prepustenie zo služobného pomeru ako svoj jediný taký prípad, ale počul aj o iných podobných prípadoch profesionálnych vojakov a aj o tom, že bývalý profesionálny vojak bol prijatý späť do služobného pomeru. Vo všeobecnosti personálne otázky rieši personálny úrad. Pokiaľ sa týka žalobcu, mal perspektívu a vo výhľade ďalší služobný postup v rátane práce v USA a mohol doteraz byť v služobnom pomere, i keď spĺňal podmienky na výsluhový dôchodok vzhľadom na odpracovaný počet rokov. So žalobcom sa stretol v r. 2011 počas svojej služobnej cesty v Poprade a vtedy mu povedal, že má rozsudok o tom, že bol vo zväzkoch ŠtB neoprávnene a že chce požiadať o znovu prijatie do ozbrojených síl prostredníctvom personálneho úradu. Svedok potvrdil, že žalobca psychicky zle znášal svoju situáciu, keď nedostal bezpečnostnú previerku a potom bol prepustený zo služobného pomeru. Spolupracovníci si podľa svedka nechávali svoje pocity ohľadne žalobcu pre seba, i keď pripustil, že sa to niektorým nepáčilo, lebo museli prevziať prácu za žalobcu, keď nedostal bezpečnostnú previerku, ale na druhej strane niektorých to potešilo, že sa uvoľňuje miesto, ktoré majú šancu obsadiť. Svedok je v súčasnosti vo výsluhovom dôchodku.

Svedok R. J., starší syn žalobcu, pred súdom uviedol, že v r. 2009 už nebýval v spoločnej domácnosti s rodičmi, ale vie, že otec niesol ťažko svoje prepustenie z armády. Uzavrel sa do seba, prestal sa zúčastňovať spoločenských podujatí a vyhýbal sa ľuďom. Bol z toho depresívny, pretože ho práca profesionálneho vojaka a dosiahnutá vojenská hodnosť napĺňali a rád o svojej práci v rodine rozprával. Otec sa posťažoval, že s ním kolegovia prestali komunikovať kvôli tomu. Čo bolo dôvodom rozvodu manželstva rodičov , k tomu sa svedok nevedel vyjadriť.

Svedok R. J., mladší syn žalobcu, pred súdom uviedol, že v r. 2009 býval v spoločnej domácnosti s rodičmi. Potvrdil, že otec mal veľmi rád svoju prácu a bol hrdý na svoj postup a dosiahnutú vojenskú kariéru. Po prepustení z armády očakával, že sa to do 2-3 mesiacov vyrieši a bude späť. Keď sa tak nestalo, stratil chuť do života, uzavrel sa do seba a sťažoval sa na kolegov, že sa mu otočili chrbtom po

vyše 20. rokoch spoločnej práce a bol z toho sklamaný. Rodina otcovi verila, že nebol vo zväzkoch býv. ŠtB , ale u zamestnávateľa stratil dôveru. Dokonca bol aj na detektore lži, ale výsledok mu nepovedali. Otec sa stále trápi, lebo sa mu stala veľká krivda. Po prepustení otca z armády dochádzalo medzi rodičmi k hádkam, čo bol aj jeden z dôvodov ich rozvodu manželstva.

Svedkyňa J.. Š. J., bývalá manželka žalobcu, pred súdom uviedla, že vzhľadom na odstup času si už všetko nepamätá, ale prepustenie žalobcu zo služobného pomeru ho zasiahlo a nevedel sa s tým zmieriť. Očakával, že sa vráti späť do armády. Ona aj ostatná rodina verili žalobcovi, že nebol vo zväzkoch býv. ŠtB. Medzi nimi ako manželmi boli už predtým nezhody a nová situácia žalobcu len urýchlila jej rozhodnutie podať návrh na rozvod manželstva. Žalobca v čase, keď nedostal bezpečnostnú previerku, mal nejakého advokáta, ale ako postupovala ďalej v tej veci, na to si už nespomína.

Súd vykonal dokazovanie: výsluchom účastníkov a vyššie uvedených svedkov, pripojenými spismi tohto súdu sp. zn. 17C/102/2009 (o ochrane osobnosti) a 11C/60/2011 (o rozvode manželstva) , záznamom o vykonanom personálnom pohovore so žalobcom z 24.6.2009, personálny rozkaz č. 9072 z 27.8.2009 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka ku dňu doručenia rozhodnutia, rozhodnutím NBÚ č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 z 12.12.2008 o tom, že žalobcu nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivého
(nezískal bezpečnostnú previerku), odvolaním žalobcu voči nemu zo 4.1.2009, rozhodnutím Výboru NS SR na preskúmanie rozhodnutí NBÚ č. VPR NBÚ-377-3/2009 z 12.2.2009 o zamietnutí odvolania žalobcu , výpisom zo zväzku KS ZNB-Správa ŠtB Košice, rozhodnutím Personálneho úradu Liptovský Mikuláš č.p. : PÚ-10/7/2010 z 18.6.2010 o nepovolení obnovy konania na návrh žalobcu vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, potvrdením o trvaní štátnej služby žalobcu ako profesionálneho vojaka z 26.10.2009 v trvaní 22 rokov a 7 dní, odpoveďou ministra obrany SR Ľubomíra Galka z 22.10.2010 na podnet žalobcu, výplatnou páskou žalobcu za august 2009, písomným oznámením z 31.12.2008 o výške hodnostného platu žalobcu od 1.1.2009 v sume 1 741,- eur mesačne, rozhodnutím VÚ SZ Bratislava o výške výsluhového dôchodku žalobcu od 7.9.2009 v sume 825,13 eur mesačne a od 1.7.2011 zo sumy 880,68 eur na sumu 899,80 eur mesačne (bez uvedenia ďalších valorizácii) , odpoveďou náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR z 5.12.2011 o nevyhovení návrhu žalobcu na preskúmanie rozhodnutia o nepovolení obnovy konania v mimo odvolacom konaní, fotokópiou zväzku býv. ŠtB reg. č. 16860, archívne č. 11227 o žalobcovi z Ústavu pamäti národa SR Bratislava, judikátom - rozhodnutím NS ČR pod sp.zn. 30CDo/1381/2005, lekárskou správou zo 4.6.2015 o ukončení psychiatrickej liečby žalobcu v 9/2012 a psychologickou správou z 8.6.2015 o ukončení psychoterapie žalobcu v 11/2012, na základe toho súd zistil tento skutkový stav:

Žalobca bol v služobnom pomere profesionálneho vojaka a počas výkonu práce na Generálnom štábe Ozbrojených síl v SR nezískal bezpečnostnú previerku na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v stupni utajenia Tajné. Síce voči rozhodnutiu NBÚ z 12.12.2008 sa odvolal, ale Výbor NR SR na preskúmanie rozhodnutí NBÚ svojim rozhodnutím z 12.2. 2009 jeho odvolanie zamietol . Dôvodom neudelenia bezpečnostnej previerky žalobcovi bolo, že bol evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB ako agent, čo žalobca zásadne odmietol, že by aktívne a vedome spolupracoval s býv. ŠtB. Následne personálnym rozkazom personálneho úradu č. 9072 z 27.8.2009 bol žalobca prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a to s účinkami ku dňu doručenia a od 7.9.2009 mu bol priznaný výsluhový dôchodok v sume 825,13 eur mesačne a ktorý bol postupne valorizovaný. Žalobca voči rozhodnutiu Výboru NR SR na preskúmanie rozhodnutia NBÚ a voči personálnemu rozkazu personálneho úradu o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka nepodal opravný prostriedok na príslušnom súde a to na preskúmanie uvedených rozhodnutí v správnom súdnictve a ani nepožiadal o prerušenie konania o jeho prepustenie zo služobného pomeru profesionálneho vojaka do doby, kým súd právoplatne nerozhodne o tom, či vo zväzkoch býv. ŠtB bol alebo nebol oprávnene. Žalobca vyčítal žalovanému, že nedostal potrebné poučenie zo strany správneho orgánu (v danom prípade personálneho úradu) o využití tohto svojho práva. Žalobca sa rozhodol riešiť vzniknutú situáciu tým, že dňa 2.7.2009 podal na tento súd žalobu o ochranu osobnosti proti Ústavu pamäti národa SR Bratislava, v konaní bol úspešný a na základe rozsudku č.k. 17C/102/2009-74 zo dňa 31.3.2010 a s právoplatnosťou k 14.5.2010 súd určil , že žalobca je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene a ústavu pamäti národa bolo uložené zverejniť uvedené rozhodnutie súdu na jeho internetovej stránke. Žalobca sa vzhľadom na uvedený rozsudok dožadoval svojho návratu do ozbrojených síl a to využitím mimoriadnych opravných prostriedkov prostredníctvom návrhu na obnovu konania vo veci rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka,

obrátil sa aj na náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR a ministra obrany SR, ale uvedené orgány a funkcionári odmietli jeho návrhy a žalobcovi sa nepodarilo dosiahnuť novú bezpečnostnú previerku a svoj návrat do služobného pomeru profesionálneho vojaka. Keďže došlo k nezvratnému a vážnemu zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti a to vo všetkých oblastiach, podal v tomto konaní žalobu podľa občianskoprávnych predpisov a to na náhradu nemajetkovej ujmy a na náhradu škody za stratu na zárobku na zmiernenie uvedených zásahov a ako prejav satisfakcie. Vypočutí svedkovia a predložená lekárska správa a psychologická správa potvrdili, že žalobca v dôsledku svojho prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka utrpel vážnu psychickú ujmu, mal psychiatrické problémy, jeho vážnosť a dôstojnosť v spoločnosti a u spolupracovníkov boli znížené a prispelo to aj k rozpadu jeho manželstva. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú.

Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 až 3 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce uvedené zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku tejto náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 Obč. zák. kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 415 Obč. zák. každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 441 Obč. zák. ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobná výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 100 ods. 2, veta prvá Obč. zák. premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď s právo mohlo vykonať po prvý raz.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. právnej úpravy a v nadväznosti na výsledky vykonaného dokazovania súd nepochybne dospel k právnemu záveru, že tento súd je príslušným na konanie a rozhodovanie vo veci. Žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a o náhradu škody za neoprávnené zásahy do práva na ochranu osobnosti sú občianskoprávnym vzťahom (§ 7 OSP) a v I. stupni je na konanie príslušný Okresný súd (§ 9 ods. 1 OSP). Navyše v čase podanie tejto žaloby bol tento súd aj výlučne miestne príslušným podľa bydliska žalobcu a to v zmysle v tom čase platného § 88 ods. 1, písm. o/ OSP. Toto občianskoprávne konanie má iný predmet konania a okruh účastníkov ako konanie vedené na tomto súde pod sp.zn. 17C/102/2009, a preto nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3 OSP). Pokiaľ sa týka vznesenej námietky premlčania žalovaným voči žalovanému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy , ani táto námietka neobstojí. Žalobca písomne podal na súd procesný návrh na pripustenie žalovaného (predtým žalovaného 2/) do konania dňa 5.9.2012, k tomuto dňu nadobudol tento procesný návrh účinky a súd o ňom rozhodol uznesením zo 6.9.2012 a s právoplatnosťou k 27.9.2012. V žalovanej časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu v sume 66 387,- eur sa toto právo mohlo vykonať po prvý raz až od právoplatnosti rozsudku tohto súdu pod č.k. 17C/102/2009-74 z 31.3.2010 a s právoplatnosťou ku dňu 14.5.2010, pretože až od tohto dňa bolo právoplatne súdom určené, že žalobca je evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB neoprávnene a teda až počnúc týmto dňom sa žalobca môže dožadovať upustenia a odstránenia od týchto zásahov
a primeraného zadosťučinenia, ak došlo k týmto zásahom do práv na ochranu jeho osobnosti v značnej miere. Osobnostné práva sa nepremlčujú, ale jednotlivé nároky z nich plynúce sa premlčujú vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote. V prípade žalovaných nárokov podľa tejto žaloby táto

premlčacia lehota skončila dňom 14.5.2013 a žalobca navrhol pripustenie žalovaného (predtým žalovaného
2/) do konania dňa 5.9.2012, t.j. pred jej uplynutím - teda včas. Aj samotná žaloba bola podaná na súd včas a to 9.8.2011. Napokon sa súd vysporiadal aj so vznesenou námietkou nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného, ktorý sa bránil tým, že nenesie zodpovednosť za to, že žalobca bol neoprávnene evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB. Zodpovednosť za to podľa žalovaného za to nesie Ministerstvo vnútra SR ako právny nástupca býv. ŠtB. Predmetom tohto konania nie je náhrada nemajetkovej ujmy a náhrada škody za neoprávnenú evidenciu žalobcu vo zväzkoch býv. ŠtB, ale predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy a náhrada škody, ktoré žalobca žiada za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti v dôsledku jeho prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v Ozbrojených silách SR na základe personálneho rozkazu riaditeľa personálneho úradu podľa § 72 ods. 1 , písm. a/ a g/ Zák. č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl SR pre nesplnenie podmienok na vznik oprávnenia na ochranu utajovaných skutočností podľa § 10 ods. 1 Zák. č. 215/2004 Z.z. a že pre žalobcu nie je žiadne iná vhodná funkcia, ktorú by mohol v rámci Ozbrojených síl SR vykonávať. Nesplnenie uvedenej podmienky nadväzovalo na predchádzajúce rozhodnutie NBÚ v Bratislave z 12.12.2008, podľa ktorého žalobca nezískal bezpečnostnú previerku, pretože bol evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB ako agent. Napriek tomu, že právoplatným rozsudkom tohto súdu pod sp.zn. 17C/102/2009 ku dňu 14.5.2010 všeobecný súd rozhodol, že žalobca bol vo zväzkoch býv. ŠtB evidovaný neoprávnene , bývalý zamestnávateľ žalobcu a to Ozbrojené sily SR, patriace pod pôsobnosť rezortu žalovaného ako ústredného orgánu, paradoxne a nepochopiteľne v neoprávnenom zásahu do práv žalobcu na ochranu osobnosti a to práva na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, vrátane s tým súvisiacich práv na slobodnú voľbu povolania, práva na prácu a práva proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania pokračujú, od týchto neoprávnených zásahov neupustili, nenapravili ich , ale majú trvalé nepriaznivé následky pre žalobcu. Žalovaný, resp. jednotlivé zložky ozbrojených síl odmietajú pristúpiť k náprave, svoje doterajšie rozhodnutia považujú za zákonné, hoci je nepochybné, že boli vydané na základe nepravdivej skutočnosti, ktorá nepožíva zákonnú ochranu a doteraz u žalobcu nedošlo k nastoleniu spravodlivosti. Keďže predmet konania sa týka nárokov žalobcu v súvislosti s jeho nespravodlivým prepustením zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v Ozbrojených silách SR v pôsobnosti rezortu žalovaného, je daná jeho pasívna legitimácia v tomto konaní. Pokiaľ sa týka dôvodnosti jednotlivých žalobou uplatnených nárokov, nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je, čo do svojho základe a dôvodu (kauzy) oprávnený. Súd poukazuje na závažnosť vzniknutej ujmy žalobcovi, ktorá je nezvratná a znamená u neho trvalé a vážne zníženie jeho dôstojnosti a jeho doterajšieho dosiahnutého postavenia v spoločnosti a v osobnom živote. Žalobca stratil svoju vysoko hodnotenú odbornú prácu a dosiahnuté vojenské postavenie , odvrátili sa od neho priatelia, došlo k narušeniu jeho zdravia a rozpadlo sa mu manželstvo. V prípade žalobcu ako vysokého vojenského dôstojníka je potrebné dodať, že došlo u neho k strate vojenskej cti a hrdosti profesionálneho vojaka. Keďže žalobca nemôže dosiahnuť u žalovaného zadosťučinenie (satisfakciu) opätovným prijatím do služobného pomeru profesionálneho vojaka, nemajetková ujmy v peniazoch pre neho je síce na druhom mieste, ale v reálnej situácii je jediným právne možným riešením na prezentovanie jeho očistenia v osobnom živote a pred verejnosťou. Súd poukazuje aj na osobitné okolnosti vojenského prostredia, v ktorom k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcu došlo a súd zobral do úvahy, že u žalobcu ako profesionálneho vojaka sa predpokladalo, že bude dodržiavať pravidlá vojenskej disciplíny a bude rešpektovať „ každý rozkaz“. Navyše skutočnosti týkajúce sa spolupráce akejkoľvek osoby s býv. ŠtB sú aj naďalej v našej spoločnosti vnímané a prijímané s veľkým dešpektom, ba až s opovrhnutím a čo osobne zažil aj žalobca. Preto je nepochybné, že zverejnenie rozsudku pod sp.zn. 17C/102/2009 nebolo dostatočnou a úplnou satisfakciou pre žalobcu o čom svedčí aj konanie žalovaného, ktorý to nechce zohľadniť. Žalobca síce nevyužil riadne opravné prostriedky proti rozhodnutiu Výboru NR SR , resp. proti personálnemu rozkazu o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a nenavrhol ani prerušenie uvedeného konania do vyriešenia otázky súdom, že vo zväzkoch býv. ŠtB bol neoprávnene, ale táto skutočnosť je pre vznik zásahu do práv na ochranu jeho osobnosti právne bezvýznamná. Totiž vydaním týchto rozhodnutí došlo k neoprávnenému zásahu, pretože každé toto rozhodnutie bolo založené od začiatku na nepravdivej a dehonestujúcej skutočnosti, že žalobca bol vo zväzkoch býv. ŠtB, hoci v nich bol evidovaný od začiatku neoprávnene, skutočnosť je taká, že napriek právoplatnosti týchto rozhodnutí, boli vydané na základe nepravdivej skutočnosti. V tomto zmysle rozsudok súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 túto skutočnosť deklaruje, potvrdzuje, že žalobca bol evidovaný vo zväzkoch býv. ŠtB neoprávnene a čo znamenám, že táto nepravdivá evidencia nemôže u žalobcu spôsobovať žiadne dôsledky a ak nejaké dôsledky vznikli, má právo sa dožadovať, aby bolo od nich upustené, aby boli napravené a má právo dožadovať sa nemajetkovej ujmy,

ak išlo o závažný zásah ,v danom prípade žalobca utrpel vo všetkých sférach osobného, pracovného a spoločenského života, a preto súd tomuto žalovanému nároku čiastočne vyhovel, priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15 000,- eur a to s prihliadnutím na vážnosť zásahu a spomínané okolnosti zásahu, ako aj s prihliadnutím na existujúcu súdnu prax a v prevyšujúcej časti tento jeho nárok zamietol. Iná situácia je pri uplatnenom nároku žalobcu na náhradu škody, ktorú si vyčíslil za ním žalované obdobie ako stratu na zárobku v sume 13 870,76 eur. Táto časť nároku žalobcu je podľa právneho názoru súdu nedôvodná a súd dáva za pravdu obrane žalovaného, že škodu žalobcovi nezavinil , a preto za ňu nezodpovedá. Túto škodu si žalobca zavinil sám tým, že zanedbal potrebnú prevenciu a včas nevyužil všetky zákonné opravné prostriedky, ktorými mohol docieliť, aby personálny rozkaz o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka nenadobudol účinky, kým o tom nerozhodne súd v správnom súdnictve. Súd dáva za pravdu žalovanému aj pokiaľ sa týka vyčíslenej výšky škody, ktorú súd však už bližšie nerozoberá vzhľadom k tomu, že u žalobcu nebol daný právny základ na uplatnenú náhradu škody. Na základe toho súd tento nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu neoprávneného zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ sa týka procesnej námietky žalobcu, že súd nemal vykonať výsluch svedkov navrhnutých žalobcom až po prvom pojednávaní a čo je v rozpore s § 118 a/ OSP, súd zároveň poukazuje aj na ustanovenie § 120 ods. 1 , veta tretia OSP, podľa ktorého platí, že súd výnimočne môže vykonať aj iné dôkazy , ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade rozsudok súdu nebol založený na týchto svedeckých výpovediach ako na jediných alebo kardinálnych dôkazoch, išlo len o niektoré zo všetkých vykonaných dôkazov a ktoré len dokresľovali, ozrejmovali nepriaznivú situáciu, v ktorej sa žalobca v súvislosti so svojim prepustením zo služobného pomeru ocitol. Hlavný dôraz v tejto kauze bol na právnom posúdení a vyhodnotení dôvodnosti kauzy a námietok žalovaného.

O náhrade trov konania medzi účastníkmi bolo rozhodnuté podľa § 150 ods. 1 OSP a to v nadväznosti na to, že žalobca bol v konaní prevažne neúspešný a čo by na druhej strane znamenalo prevažný úspech žalovaného. Súd však prihliadol k dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v povahe tohto sporu o náhradu a náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody za neoprávnené zásahy do práva na ochranu osobnosti žalobcu a ich posúdenie bolo na súde, ktorý napokon žalobcovi túto ochranu poskytol. Súd priznal síce žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v oveľa nižšej sume, než ju žalobca žiadal, ale možno konštatovať, že sa žalobca súdnej ochrany domohol. Preto by bolo nespravodlivé, aby prevažne úspešnému žalovanému mal zaplatiť trovy konania, keďže rozhodovanie o určení a prisúdení výšky nemajetkovej ujmy v zmysle hmotnoprávnych predpisov v tejto kauze závisí od uváženia súdu a ani jeden z účastníkov to nemohli priamo ovplyvniť. Napokon súd zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že obaja účastníci sú od súdnych poplatkov oslobodení (žalobca na základe rozhodnutia súdu a žalovaný ako štátna rozpočtová organizácia je osobne oslobodený), takže im žiadne súdne trovy nevznikli. Na základe toho súd rozhodol, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O náhrade trov štátu , ktoré vznikli vyplatením svedočného svedkovi Ing. Petrovi Fajmonovi z rozpočtových prostriedkov tohto súdu, bolo rozhodnuté v zmysle § 148 ods. 1 OSP s prihliadnutím k tomu, že obaja účastníci sú oslobodení od súdnych poplatkov, takže v danom prípade štát nemá právo na náhradu trov konania vzniknutých s vyplatením svedočného v sume 31,33 eur.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V Poprade dňa 21. septembra 2015

Mgr. Mária Pajerchinová, Dr., v.r.
samosudca

Za správnosť vyhotovenia:
Ing. Ingrid Vajdíková